

Szerkesztőségi iroda:

Dobay János könyvnyomdája,
saját házában.

Kiadó hivatal:

Winkle Gábor könyv-
árus üzlete,
főter, Prág-ház.

BÉKÉS

VEGYES TARTALMU HETILAP.

Hirdetések felvételnek Gyulán Winkle Gábornál és a szerkesztőségénél. — Hirdetési díj: 50 szóig egyszeri hirdetésnél 60 kr., 100 szóig 1 frt., kétszeri hirdetésnél 25%, háromszori hirdetésnél 50% elengedés. — Nagyobb hirdetéseknel méltányos árelengedés. — Nyilttér Garmondsora 10 kr.

Megjelen
hetenként egyszer,
minden vasárnap.

Előfizetési díj:

Három óra . . . 1 ft
Hat óra . . . 2 ft
Kilenc óra . . . 3 ft
Egy évre . . . 4 ft

Kiirt ezikk

Békésmegye bizottságának 1874. évi szeptember hó 21-én Gyulán tartott rendkívüli közgyűlése jegyzőkönyvéből.

Olvasattatott a m. kir. belügyminis-
teriumnak f. auguszt. hó 18-án 34429. sz. alatt kelt, s a megyei bizottság választás alá nem eső tagjai 1875. évre érvényes névjegyzékének megállapítása, a választott tagok felerésének törvényrendelettel kisorsolása, s a pótválasztások megejtésére vonatkozó rendelkezése, s az állandó választmány ide vonatkozó véleménye — s ennek kapcsán az igazoló választmány jelentése, mely mellett a megyei bizottsági virilisták 1875-ik évre törvényszerűen egybeállított névjegyzékét, valamint a megyebeli választó, és alválasztó kerületek elnökei, s helyetteseiknek, ez idő szerint érvényben álló névjegyzékét beterjeszti.

A legtöbb adót fizetők névjegyzéke felolvasattatván, az a következő kiigazításokkal állapítottat meg, és pedig

1. Gróf Pongrácz János, Schwarcz Farkas, Kovács Máttyás, Janttyik Mihály, a jegyzékben tévesen kétszer fordulván elő, ez helyre hozattat.

2. Schváb Károly más hatóság törvényhatóság területén is bírván, és békésmegyei joggyakorlatáról lemondván szintén kitoröltetett.

3. Hasonló okból hagyattak ki Baumgarten Ferdinánd és Baumgarten Mór p.-sz.-tornyai birtokosok — valamint Bajzát György csabacsüdi birtokos is.

4. Beliczey Albert és Boros Mihály t.-komlói birtokosok joggyakorlatukról önként lemondván, szintén kihagyattak. — Ezek után a páratlan számú bizottsági tagokat választó és illetőleg alválasztó kerület, — és pedig a csabai 2-ik, az orosházi 3-ik alkerület, a f.-gyarmati, k.-tarcsai, endrőd-csorvási, és öcsöd-sztornyai-szénási közül három, névszerint a tarcsai, endrőd-csorvási, és öcsöd-sztornyai,

Bánfalva, — Szénás, P.-Szt.-Tornya elnökileg kisorsoltatván, a választó kerületek a f. évi auguszt. hó 3-án s folytatva tartott közgyűlés 338. számú végzésében megállapított módhoz képest, a rájuk eső bizottsági tagok felénél egygyel kevesebb, a másik páratlan számú bizottsági tagot választó csabai 2-ik, orosházi 3-ik alkerület s füzés-gyarmati kerület pedig egyel több bizottsági tag választására jogosítottak tünnt ki.

Mely előrebocsátott ezen kisorsolás után, a megyebeli összes választó, illetőleg alválasztó kerületek bizottsági tagjainak, külön-külön kisorsolása vétetvén eszközésbe, az ugyancsak az elnök főispán által teljesített, a következő eredménnyel.

1-ső Gyula városi alkerületből kisorsoltatott 3, névszerint Szabados József, Keblövszky Lajos, Fábry Márton.

2-ik alkerületből kisorsoltatott, 4, névszerint Petik Ambrus, Keller Imre, Mondák György, Uferbach János.

3-ik alkerületből kisorsoltatott 4, névszerint Róth János, Zöldi János, Japport Simon, Pflaum István.

4-ik alkerületből választott 7 bizottsági tag közül Bíró Pál elhalálozván, csak 3, névszerint Endrefi Károly, Némedei Ferencz, Oláh György, sorsoltattak ki.

5-ik alkerületből kisorsoltatott 4, névszerint Hajóssy Ottó, Popovics Jusztin, Czoldán János, Styir György.

1-ső Békés városi alkerületből kisorsoltatott 4, névszerint Hidvégi Imre, Skultéti Rafael, P. Nagy Ferencz, Cs. Kovács Mihály.

2-ik alkerületből kisorsoltatott 4, névszerint Keresztessy György, Domokos Imre, Szegedi Károly, Komáromi István.

3-ik alkerületből kisorsoltatott 3, névszerint Török Gábor, Mester András, Baricza Szabó Sándor.

4-ik alkerületből kisorsoltatott, 4, névszerint Csapó János, Bankó Máttyás, H. Hidvégi Mihály, K. Szücs Máttyás.

5-ik alkerületből kisorsoltatott 3, névszerint Illyés András, K. Szücs Mihály, ifj. Dombi Szabó János.

1-ső Csaba városi alkerületből kisorsoltatott 3, névszerint Zsilinszki Mihály, Vidovszki János, Lipták Lukács János.

2-ik alkerületből kisorsoltatott 5, névszerint Krcsmarik János, Kemény Mihály, Bartóky László, Fábry János, Lipesei György.

3-ik alkerületből kisorsoltatott 3, névszerint Onodi János, Kvasz György, Kovács Sz. Adám.

4-ik alkerületből kisorsoltatott 3, névszerint Aradi János, Janovszky György, Urszinyi János.

1-ső Szarvas városi alkerületből kisorsoltatott 3, névszerint Mikulay Mihály, Marcsok István, Povázsai János.

2-ik alkerületből kisorsoltatott 4, névszerint Jancsovics Pál, Csonka Pál, Veinberger Simon.

3-ik alkerületből kisorsoltatott 4, névszerint Telesy József, Zsilinszki Mihály, Sárkány János.

4-ik alkerületben választott 4 tag közül elhalván egy bizottsági tag, névszerint Baltazár Lajos sorsoltatott ki.

1-ső orosházi alkerületből kisorsoltatott 4, névszerint Vári Kovács János, Tóth Gergely Pál, Rapasák József, Foltényi Ignác.

2-ik alkerületből kisorsoltatott 4, névszerint Dáni József, Kunos István, Horváth József, Práznovszky Gyula.

3-ik alkerületből kisorsoltatott 3, névszerint Nagy János, Járóly András, Fehér István.

Gyoma városából kisorsoltatott 5, névszerint Bíró Péter, Kovács János, Eördögh Frigyes, Jánosy János Kató István.

Mező Bereznyéből kisorsoltatott 4, névszerint Molnar F. András, Braun G. Márton, Madarász János, Kolozsi András.

Füzés-Gyarmat városából kisorsoltatott 3, névszerint Borsóthy József, V. Nagy János, Csánki Benjamin.

K.-Tarcsa községből kisorsoltatott 2, névszerint Puskás Pál, Puskás Sándor.

K.-Ladány községből kisorsoltatott 2, névszerint Szekeres Sándor, S Bak András.

Szeghalom községből kisorsoltatott 2, névszerint Czeglédi Lajos, Mózes Mihály.

Szent-Andrásközségből kisorsoltatott névszerint Molnár András, Darabos Sándor.

Tót-Komlós községből kisorsoltatott 2, névszerint Stirbicz János Lehoczki János.

Vésető-Dobozi választó kerületből kisorsoltatott 3, névszerint Ökrös Sándor, Hricz János, Kéry Elek.

Endrőd-csorvási kerületből kisorsoltatott 2, névszerint Timár J. János, Timár J. Mihály.

Öcsöd, Szabad-Szt.-Tornya, Bánfalva, P.-Szénás és P.-Szt.-Tornya kerületekből kisorsoltatott 2, névszerint Tolnai Gábor, Oláh Antal lelkész.

Kétegyháza, Gyula-vári, kigyósi kerületekből kisorsoltatott 3, névszerint Popovics Elek, Tyeluk György, Szilágyi János.

Mely ekként megejtett kisorsolás folytán szükségessé vált újabb választások megejtetése céljából, a következő intézkedések tétetnek:

a) a választó, illetőleg alválasztó kerületek elnökei, s ezek helyetteseinek ez ideig érvényes, s az állandó választmány által beterjesztett névjegyzéke következőkben pótoltatik, illetőleg a névjegyzék következőleg állapítottat meg.

I. A gyulai kerület.

1. Első tizedére névze elnök Ladics György, helyettes Varga Bálint. 2. Második alkerületi elnök Keller Imre, helyettes Moldoványi István. 3. Harmadik alkerületi elnök Zöldi János, helyettes Hoffman József, 4. Negyedik alkerületi elnök Endreffy Károly, helyettes Bodó János. 5. Ötödik alkerületi elnök Hajóssy Ottó, helyettes Mundruczó Mihály.

(Vége köv.)

TÁROZA.

Honvéd-dal.

Ajánlva a 7. és 8-ik honvédszászlóalj zászlóanyáinak.

— Balla Máttyástól. —

Honvéd vagyok! magyar honvéd a nevem!
E hős nevet becsülettel viselem;
Te lásd hazám! ki lesz nálam a hősebb
Ifju keblén kinek lesz több
Piros rózsá, — piros seb! —

Ország-világ tudja meg azt igazán:
Isten földjén: Magyarország — a hazám!
Petőfiként: a föld Isten kalapja,
Tejjel-mézszel gazdag hazám
Legszébb bokréta rajta!

Nem engedem e bokréta bántani;
Mert szerezték dedapaink apjai!
S nem szerezték csak amugy!... huzavonán:
A mi hazánk vérrrel szerzett
Szent örökség, hagyomány. —

Világverő hazaszerző őseink —
Nagy példájuk honvédelmi tetteire int;
Hogy rabságra ne juttassuk a hazát,
Hogy védői ne legyenek
Önzők, gyávák és buták...

Édes szülők! jó anyák ne sirjatok!
Hazavédők a deli szép magzatok;
Mint őseink hős serege volt vala,
Mi is leszünk a szabadság —
És hazánknak védőfala!

Dicső hazám! arczod meg nem szégyenül,
Mert a honvéd híved „rendületlenül!”
Nem hagyjuk bezsenyieztetni kebledet!...
Átkozott a szív mely téged,
Élve-halva nem szeret!

ERZSÉBET.

Történeti beszély.
(Vége.)

Az reszkető kézzel törte fel annak arany pecsétjét.

A levél a czárnő írása volt?

„Kedves Alexis” szolt a levél.

„A jövő tavasszal meglátogatlak Chersonban. Nem tudok nélküled élni. Képzelem, mily szép Tauria, de sokba is került! Él boldogul.

Katalin.

Alexist földig sújtotta e hir.

Boldog volt, — ha nem látta Katalint, ket év óta nem volt Péterváron, s most Katalin jő hozzá!

„Mily szép ez a Tauria! Kereskedés megszűnt rabló kozájkaim miatt, — rozzant falvaiban nincs egyetlen iskola! felnőtt legények, — kiket még el nem fogtam katonának egy darabból álló öltözetben jártak, s beszélni alig tudnak! Itt fogadjam czárnómet! Jól van!” szolt magában Alexis.

Pár perez mulva trombita harsogás, dobpergés verte fel a város csendjét.

A következő év májusában fényes banderium fogadta Katalint a határ szélén.

Jól öltözött, elégtelt képet mutató benszülottek borultak lábai elé.

A merre nézett, — sugár falu tornyokat, szép erdőket, ligeteket, szép vetéseket, s mosolygó arczokat látott.

Katalin szépnék képzelte Tauriát, de mégsem ily szépnék.

A merre járt, mindenütt szép falvakon ment keresztül. Vidám gyermek zengtek üdvéneket, deli legények tüzes lovak, lengő zászlókban képeztek banderiumot, vidám zeneszó mellett mosolygó cserkeszlányok egészséges arczai ragyogtak felé. Katalin egészen elégedett volt Potemkinnél.

De még mindezen látvány semmi sem volt Chersonhoz!

Virágzó kertek közt pompás város terült, el lapos tetejű házaival, magas tornyokkal, pompás boltjaival, illatos gyümölcs piacával.

A czárnő részére berendezett pompás palota előtt bámulva állott meg Katalin.

Egy két emeletű épület volt az, — körülvevő széles erkélytől, melyet több ölnyi magas carrarai fehér márvány oszlopok emeltek. A palota lapos fedelén kelet viránya

diszlott, míg a pompás torony, magas és karcu, mint egy obelisk nyers gránitból épülve, — mint óriás-király nézett ezét a magasból. A belső falak selyem, a padlat bársony pokrócczal volt fedve. A merre a szem tekintett, — mindenütt mesés fény, — nábobi gazdagság, — (du!) keleti jó izlés tünnt föl.

Tizenkét fehérbé öltözött gyönyörű alban nő szedte le Katalin uti ruháit.

„Alexis! te csudát műveltél! de mindeuitt ily áldott e tartomány! mindenütt ily boldog, okos a nép!”

„Ha nem hiszesz annak, czárnóm, a mit eddig láttál, kegyeskedj egy körutat tenni uj országodban!”

Pedig, — ha körutat tesz Katalin, bizonyára más véleménye lenne Potemkinről! Csak Katalin utján volt így újáteremtve Tauria, milliókba került ez Potemkinnek, de e milliókat Krimia másik felén a földhöz tapadt, nyomorult nép véres verejtékéből csikarta ki a kozák kancsuka.

Katalin hitt Potemkinnek. De ideje sem volt a körutra, császári látogatást várt, II. József látogatását.

A várt vendég nemsokára megérkezett. Fényes kíséretével azon világhírű diadalkapun ment be Chersonba, — melyen e nevezetes szavak álltak:

Az orgona koncert.

Már a magán dalkör mártius 7-ki hangversenye után szárnyra kapott a hír, hogy a rom. kath. nagy templom orgonája javára nagyszemélyi koncert van készülöben. Vártuk is, mikor lesz hát a nagy nap, s ime fél évig kellett várakoznunk, hanem aztán nem is hiába.

Társas életünk csendes nyugalomát a márt. 7-ki koncert óta csupán Chován Kálmán fellépte zavarta meg, s elég kellemesen arra, hogy ez alkalommal is felmenthetjük az óta ismét csend állott be, de csak azért, hogy utána annál zajosabban és pezsgőbben köszöntőn be sept. 28-ka.

Nehéz volna megmondani, látott-e már a városház nagyterme oly számos, és oly díszes közönséget; nemcsak városunkból, s megyénkbeli, hanem a szomszéd s távolabb eső megyékből is számosan sereglettek össze ez estére, hol a pesti operák kedvelt énekesnője Tannerné asszony is énekelt.

A műsort a magán dalkör nyitotta meg Lachner „A zene dicsőenke”-vel, s zárta be Becker „A kis templom”-ával, közönségünk igen szívesen fogadta a mártius 7-ki koncert derék hőseit, s nem tudott tőlük megválni a nélkül, hogy hosszas taps s éljenek mellett még egy darabot úgy szép szerével ne csaljon ki tőlük. A dalárda különben meg is érdemlé a tapsot s éljeneket, márt. 7-ke óta igen szépen haladt, s kitünő erővel is gyarapodott.

A második sorozattételre a vendég-művész Mayerbeer „Prófétá”-jából a nagy áriát énekelte. Tannerné asszony énekművészetének kritikája saját állásában van a nemzeti színház operájánál, hol a közönség egyik kedvence. S így tollam, ha talán bátorkodnék is kritikát írni, e tekintet sem engedheti azt. Fellépténél közönségünk szívélyesen, de némi tartózkodással fogadta. Már nem tudom a régi gyulai kétkedő természet, vagy a meghatottság volt e tartózkodásban.

Én ez utóbbit hiszem, azért is, mivel a közönségnek majd fele vidéki vala. Annál zajosabban tört ki az udvariasság elismerés tapsvihara s éljenek a művész második kilépésénél. „Brankovics” operájából a „Románzó” énekelte. Itt már aztán közönségünk ismét gyulai volt, kipótolta tapsban s éljenekben, mit előbb talán mulasztott, nemcsak, hanem a hagyományos „hogy volt” „halljuk” „ujra” elől a művész ki nem térhetvén, a gyönyörű áriát ismétlé. Énekeit Erkel Sándor ur, a nemzeti színház másodkarnagya kísérete zongorán, csak a szót szaporítán, ha a kíséretől beszélnek. „Erkel Sándor kísérete zongorán” e pár szót többet mond, mintha az olvasónak egy lapot írnek tele.

Ormos Nepomucena k. a. S. Thalberg „Fantasie la straniera” műdarabját játszta zongorán. Megbocsát nekem az udvariasság

szelleme, ha a márt. 7-ki koncert ünnepeit művésznőjéről úgy nyilatkozom, hogy a szellemi, s technikai képesség sok akadálytalanlalt a fizikai lehetlenségben. Taps, koszorú s viharos éljenek többszöri kihívás jutalmazták a gyermek-művésznő tehetségének elismerést követelő nyilvánulását.

Heppes Kálmán ur N.-Váradról jött át közénk, s saját szerzeményi magyar ábrándja művészi becsértéke s technikai előadásáról a nagyszámú műértők a leghízelgőbben nyilatkoztak. Mi természetesebb, minthogy itt is a régi módhoz nyultunk, a sok „hogy volt” s „ujra” után megszólalt a „Hogyha nekem száz aranyom volna” zamatos magyar nóta, s mivel a lábnak még mozognia nem volt szabad, a kéz és ajk pótolta ki, s jutalmazta a vendég művésztisztes közreműködéséért.

És most jövök a javára. Már e sorokat csakugyan a *jelölő* vonal alá szerettem volna juttatni, ha az udvariasság e helyet az „Erzsébet” beszély írójának át nem engedteté; így most más pennához kell nyúlnom.

Hol a gyulai s vele rokon közönség másfél órában szellemét s lelkét táplálta a legizletesebb eledelével, ott meg nem áll, kivált ha ez eledelnek némelyike, mint a Heppes ur második darabja is volt, atalpot kezűi csiklandozni. A témérek széket kibordani, s a természet tánczteremé alakítani, pár percz műve volt. A csárdás megszólalt, s volt ki járja quantum satis. A városház nagy terme kétszeresen is szük lett volna, de mivel sok jó ember elfér kis helyen, itt pedig csupa lékéses jó emberek voltak, hát megszorultunk mi is szépen megegyeztünk.

Az idei farsangi bálak sikere felért az előző három év farsangéival, osztóztott e sikerben a márt. 7-ki koncertet követett táncmulatság, de mindezeket felülmutta a szeptember 28-ki.

Az egyszerűség kedvessége, a fesztelen jó kedv, s az arczokra kiült meglepés az beszélték, hogy jó nekünk itt lenni, hol a korona águ korona terheit levethetjük, s otthon találjuk magunkat teljesen.

Az epithetonoknak határozott ellensége vagyok, de ez alkalommal meg kell magamat tagadnom, az én democraa szívem is kilenez águ korona furta át, mint a jelen voltak valamennyiét, s ha a fekete vonal alatt lennének e sorok, még beállanék poétának s egy kölesön kért fűzfa sapon fujnám el a nótat, melynek refrainje:

Szeghalom, Szeghalom!
Szívemnek sírhalom!

lenne Így azonban hallgatok, bár növelik benem a poezist a sóhajok ezrei, melyek egy helyen találkoznak, ott, ott...

Tehát mint mondam, ez alkalommal megtagadom magam, s epithetonokkal élek. S midőn azt mondom, hogy Gr. D'Orsay Fanny kisasszony a megtettesült kedély, a lebilincselő kedvesség, s ezek mellett a min-

denkít elbűvölő szépség, democraa ságom sértetlen marad, a nélkül, hogy „a kecske is jól lakjék, s a káposzta is megmaradjon” elvet követném, hiszen ez közmegegyezősé volt ott. Teljesen osztóztak e tulajdonokban az Almásy gróf kisasszonyok: Erzsike s Mariska, s Horváth N. kisasszony Mezőhegyesről.

Bizony a mi delhölgyeink igen sokat tanulhattak ez estén. E főrangú kisasszonyok öltözékéről, s tartásáról ki sem mondta volna, hogy a mi hölgyeink őket szokták utánézni, — bár tennék, legalább a taták nem vonakodnának annyira a bálak től, nem kellene kifogásokat keresniök, oly tánczos meghívására, kinek arca talán nem tetszik nekik. — Az ibolya meghuzza magát a fű árnyában, kedves illata azonban magához vonzza a keresőt. D'Orsay Fanny gróf kisasszony volt ez ezt tánczosnői közt a szó legszorosabb értelmében legegyszerűbben öltözve, s mégis...

Nem hagyhatom említés nélkül, hogy ifjaink szinte tulságosan elragadtatták magukat a gróf kisasszonyok bájai által, annyira, hogy a vidéki hölgyeket látszólag elhanyagolták, ezt pedig az udvariasság épen nem engedi meg, s a jövő bálak sikere érdekében e rossz szokásról le kell tenniök, így aztán a vidéki hölgyek nem jutnak majd azon kényszerű helyzetbe, hogy a bálak a velök jött ifjakkal tánczolják át.

De sok is lesz a fecsegésből. Jól mulattunk s ez elég hogy kedvesen emlékezzünk ez est, s éjre, hol ifj. Ormos Szigmondné Temesvárról, Paes Jánosné Borosjenőből, Lachnit Róza — gyászban, — Riezinger nővérek Kisjenőből, Jakabfy Zsuzsanna Aradról, Keller Irma, Kádás Mártha Székelyvárról, Kertai nővérek Meggyesről, Báltaszéki Lajosné s nővére Csabáról, Nagy nővérek Békésről, Székér Etelka, Szél Károlyné Kétegyházaról, Vartus Juliska, Czédly Róza Uj-Kigyósról, Ecsedi Vilma Gy.-Váriból, helyből pedig Blauhorn Blanka, Bogár Róza, Bilicz nővérek, Czizler Ida, Farkas Mariska, Gyöngyösi s Jancsóvic nővérek, Janó Dalma, Ke lovszki Mariska, Léderer Zseni, Másik Mariska, Steinfeld Linka, Szakál nővérek, Szombathelyi Paula, Terényi Berta, Uferbach Nelli, s ki tudná még elő számlálni, hogy kik voltak jelen, hisz az első négyest hatvanöt több pár tánczolta.

Özv. gr. Wenckheim Józsefné, gróf Almásy Kálmáné, gróf D'Orsay Emilné s Horváth N. ezredesné kedves családjaikkal csak éjjel utánhárom órakor távoztak, jelöl, hogy igen jól érezték magukat. Maradtak még sokan, kik a kakasszót is a teremben hallák meg.

Nyilvános számadás,

az 1874. év szeptember 28-án a gyulai r. kath. nagy templom új orgonája javára rendezett hangverseny bejölty jövedelméről.

Bevétel a jegyek árából:

37 betűs körszék, a 1 frt 50 kr, 55

frt 50 kr. 104 számzott körszék a 1 frt 50 kr, 156 frt. 126 zártzék, a 1 frt, 126 frt. 102 állóhely a 60 kr, 61 frt 20 kr. Összesen 398 frt 70 kr.

Felülfizetésekből bejött, és pedig:

Gróf Wenckheim Frigyes 98 frt 50 kr. Gr. Almásy Kálmáné 25 frt, Gr. Wenckheim Rudolf 10 frt, Özvegy gróf Wenckheim Antalné 10 frt, Blankenstein-Vecsey grófnő 10 frt, özvegy gróf Wenckheim Józsefné 6 frt, gróf Wenckheim Mathilde 5 frt, gróf D'Orsayné 5 frt, Horváth ezredesné 5 frt, Ferenczy ő nagysága Budáról 5 frt, Erkel Rezső 10 frt, Dobay János 5 frt, Pater Titus Pius 4 frt, Janó Sándor 1 frt 50 kr, özvegy Takácsi Jánosné 1 frt, Kertay Zsigmond 1 frt, Szucsú Béla 1 frt, Hajóssy Ottó 1 frt, id. Riezinger Károly 1 frt, ifj Riezinger Károly 40 kr, Riezinger Kálmán 40 kr. Cs. Kis Péter 40 kr. Bilicz Edmond 40 kr. Kratochvill Gyula 40 kr. Weisz Lipót 40 kr, Fikker Ferencz 40 kr, Gácsér György 40 kr. N. N. 40 kr. A felülfizetések összege 307 frt 10 kr. Az összes bevétel 705 frt 80 kr.

Kiadások:

A közreműködő művészek utiköltsége 95 frt. A zenészeknek a táncmulatságra 50 frt. Gyertyáért a termek világítására 25 frt, 94 kr. Meghívók és bilettek nyomtatása 24 frt 50 kr. Asztalosnak, a zongora állvány készítése, s a holnik szállításáért a terebe és vissza 23 frt. Zongora szállítás a terebe és vissza 9 frt. A nagy terem padlózatának lényemázos csiszolásáért 8 frt. A lámpa gyújtogatók, örök-, széket összehordók és takarítóknak 6 frt. Anyagokért a terem díszítéséhez 3 frt 70 kr. Szegekért 1 frt 95 kr. A nagyterem felsurolásáért 1 frt. Az összes kiadás 248 frt 9 kr.

A bevétel 705 frt 80 kr. A kiadás 248 frt 9 kr. Tehát az orgona javára fennmaradt tiszta jövedelem 457 frt 71 kr, az az négyszáz ötvenhét forint 71 kr.

Aldja meg az Ég istene mindazokat, kik közreműködni szívesek valának az orgona létre hozatalának ügyében, mely zenemű Isten dicsőségére fog szolgálni! Aldja meg azokat kik résztvettek megjelenésök által, s áldja meg végül azokat, kik e szent célra felülfizetés ket tenni szívesek valának! Keit Gyulán, 1874. szept. 30-án.

Göndöcs Benedek
apát és gyulai lelkész.

Levelezés.

M-Berény szeptember 29. 1874.

Folyó hó 23-ikán a helybeli „leánykoszorú” néhány erre felszólított ifjú közreműködésével szini előadást rendezett, a tisz-

Innen visz az ut Konstantinápolyba.

József nem kevésbé ámult el Tauria átváltozásán, mint Katalin. Hol ő vad népet vélt, oskolázott, okos népet talált.

A két hatalmas fejedelem itt főzte ki tervét egy harmadik megbuktatására, mely meg is történik, ha Allah és az angol-francolas szövetség nem gondolkodik máskép.

* * *

Katalin elégtül kebellet hagyta el Alexis, ha valaha csak szerette, mint szép, — kedves ifjut, — most bánulva, mint nagy embert.

Potemkin valóban nagy ember is volt. Ravasz államférfi, ügyes hadvezér, s hozzá bámulandó szép férfi, a ki Bécs szép hölgykoszorújának szívét csak tekintete által is remegésbe bírta hozni.

A portával elkezdődött a háboru, s változó szerencsével folyt már két esztendő óta.

De ellenállt Oczakov, az ottoman birodalom kulcsa. Benn a várban vitéz janicsárok vertek vissza minden támadást, — segítettve egy csapat vitéz longyel ifjutól, kik inkább álltak a hitetlenhez, csak az oroszoknak ártanak, ki vérökön bizott.

Petrás Szaniszló volt a lengyelek vezére, egy 25—27 éves szép szöke ifju, göndör hajjal, kék szemekkel, erős karral, hősi lélekkel.

1789. tavaszán vég inség uralkodott a városban. Kénytelen volt a védő törökök vezére, Hassan bég, megadni magát, — csak a szabadon elmegetés jogát kérvén a várörző ozman hadnak, s a vitéz lengyeleknek.

Potemkin gyűlölte a lengyeleket, mint gyűlölt egy despota kényur egy szabadságra törekvő nemzetet, szabad elmenetelt engedett a törököknek, ha kiadják a longyel ifjakat.

De a keleti faj nem hálátlan! később meghalni, mint kiadni szövetségeseit.

Vég elszántsággal utolsó kirohanást határozott a várórség, a mely meg is történt 1789. május elsején.

Elöl a vitéz longyel csapat küzdött, Szaniszlóval élén.

A harcz rövid volt, — a kis védő sereg elenyészett, mint csepp a tengerben, s tulnyomó számu oroszok között. A lengyelek közül csak a vezér él még, ritka jelenet — a vezérek küzdenek egymással. Potemkin vést keresve, a legnagyobb tűzbe rohant, ott találkozott a szép longyel vitézzel Szaniszlóval.

Amint megpillantotta Szaniszlót, fel-

sohajtott inkább, — mint felkiáltott: „Mint-ha magamat látnám 25 év előtt, — lássuk, a fegyvert is úgy forgatod-e? mint én akkor! A két vezér egymásra emelte kardját.

Öldöklő löszereink jelen korszakában, csak képzeletünkben él az ily esata, midőn kard-kar, kard-kard ellen küzd, ekkor tünt ki igazán a személyes vitézség!

De a két vezér hamar beösmerte, hogy ügyes ellemmel van dolga, — pár percz mulva már mindketten megvoltak sebesülve, Potemkin úgy érzé, hogy legyőzetik. A körülte levő orosz katonák találtak még elég ölnivaló törököt, s kifosztani való halottat, senki sem jött segítségül.

Erejének utolsó összeszedésével mint villám, forgatta fegyverét Alexis, s három helyen folyt már sebesült ellenfelének vére. Még egy gyors, kikerülhetlen szúrás, s halva rogy össze Szaniszló.

Alexis szíve megkönyörült a szerencsétlen ifjun, s még egy kegyelem döfést akart neki adni, midőn az végső erejével pisztolyához kapott, s golyója mélyen fúródott Potemkin keblébe.

A haldokló Alexis csakhamar elhurcolák hűb katonái, Szaniszló pedig kiadta lelkét.

Kinosan fetrengett, keresztül lött tüdővel sátrában a vezér; Lemondtak éltéről a

tábor orvosai, — Potemkin gyóntatót kért. Nemsokára ősz pápa jelent meg a vezérnél.

Alig hagytták magára szolgálai a vezért az ál pápa ledobta álszakállát, — papi öltönyét s Alexis előtt egy apácza állott.

„Megömersz Alexis! hóhérom.”

„Erzsébet, börtögte Potemkin, eljöttél megboszulni magad? Ölj meg, — hisz ugy sem élek tovább — — — Bosszuld meg magadat!”

„Nem ölni jöttem, magad bosszultál meg! megöltöd fiadat, — s fiam megbosszult engem! most már nyugodtan halok meg.” Petrás Szaniszló a te fiad, a kit ma megöltél, s a ki megölt téged, hazájáért, s anyjáért.”

A lelkiismeret s a testi sértés mardosó kinjaival vonaglott Alexis vánkosaira, míg végre kiadta magából az alig pislogó életvilágot.

Erzsébet nyugodt, fagyos mosolylyal nézte az élettelenül is szép arczot, aztán imádkozott, s övöböl kis pisztolt vont ki.

Pár percz mulva lövés dördült el, — s Alexis berohanó cselédei egy élettelen zárdaszűz átlött keblü testét találták meg Potemkin ágya előtt.

ta jövedelmet a kőbéli leégett ref. templom építési alapjának ajánlván fel. Nézetem szerint jótékony célú vállalatoknál főszóly arra fektetendő: hogy kiadás és bevétel illetőleg tiszta jövedelem közt aránytalanság létre ne jöjjön, tehát minden mellőzhető költsékezés is, mert felesleges, tehát indokolhatlan kiadás kerülendő.

A fentemlített egylet által rendezett szini előadás bruttó jövedelme 246 o. é. frt volt, mindamellett hallomás szerint a tiszta jövedelem csak 90 usque 101 frt volna. Ez aránytalanság mint értesültem az által okoztatott, hogy a műkedvelő urak: ettünk itunk"-ról szóló, mint hírlík 24 o. é. frtra rugó számlát regisztráltattak az előadás költségeinek lajstromába. Miután magam is részesültem azon megtiszteltetésben az említett előadásban mint szereplő résztvevni, tehát a műkedvelő urak kifejezés folytán említett, Gergengóczia „Rektrom“-ára emlékeztető szem izsom féle számláról keringő hír rovásomra is terjesztetett, egyéni jellememmel össze nem fér, sőt önézetem követeli azon nyilatkozattal lépni a t. cz. helybeli úgy mint vidéki közönség elé: miszerint én részemről, habár ez alkalommal viszonyaimhoz képest tetemes költségeim voltak, ezeket nem az előadás jövedelméből hanem saját zsebemből fedeztem. Tisztelt műkedvelői társaimat pedig felkérem, miután nem teszem fel róluk, hogy ők a jótékony célra szánt jövedelmet Csáki számlájának tekintették volna, a keringő álhir megczáfolása végett példámot követve a t. közönséget, mely úgy hiszem a jótékony czél iránti érdeklődéséből — mostoha pénzvizonyaink mellett is tömeges részvéte által adá nemes lelkűségének fényes bizonyítékát, megnyugtati.

Az igen tisztelt leánykoszoru elé pedig azon alázatos kéréssel járulok, kegyeskedjék nyilvánosságra hozandó számlájában, ha netalán — quod Dii avertant — az általam fentemlített hír való volna, az illető műkedvelő urakat, kik az előadás jövedelme rovására és az építési alap megkárosításával a rendező t. leánykoszoru előleges beleegyezése nélkül egyéni személyes kiadásait betudatták, — névleg megemlíteni.

Kiváló tiszteletem biztosítása mellett
Czukur Arnold
ügyvéd-jelölt.

Endrőd, 1874. szeptember 29.

Tudósítási helyreigazításul, illetőleg kiegészítésül: Midőn ő felsége ami királyunk szept. 21-én délután 3^{1/2} órakor Aradra utazott a gyomai vasúti állomáson Békésmegye határán az ő hódolatos üdvözlése ekként történtik vala. Berobogván homlokzatán az ország címerével díszeskedő fölzászlózt és fölkoszorozott udvari díszvonat, mintegy 3000 ember örvendő és viharos „éljenzése“ között daliás könnyűséggel lépett az *endrőd-gyomai* üdvözlő küldöttségek elé „a legelső magyar ember a király!“... Főtiszt. Schiefner Ede endrői prépost-plebános ő nagysága rövid tartalmas üdvözlése után, ki egyszersmind a gyomai r. kath. lelkészt, az endrői és gyomai előljárókat is szerencsés volt bemutatni ő felségének, a gyomai nt. ref. lelkész Garzó ur köszönté ezen örvendő alkalomból ő felségét; mely üdvözlő hódolatokat legkegyelmesebb atyai tetszéssel fogadván ő felsége: a kegyteljes királyi szavakra az éljenek igézetes és óriás örömszózata áradozott. Nehány ünnepélyes percig a küldöttség egyes tagjaival váltott ő felsége szót, — Gyoma és Endrőd lakosságának mennyiségéről... s különösen az endrői bíróval az idej rosz termésről, melyre Aradon létekor Békésmegyét illetőleg, hivatkozott is. „Kukorica sem lesz“ monda atyai részvételt ő felsége.

Meglepően szép volt egy gyomai földésző imezen jellemzetes szavait hallanunk: „Oh mint dohog a szive (már mint a királyé az atyai örömtől) a lelkemnek...“

— „Hát hiszen nem látja azt kelmed“ monda neki egy nem nagyon mélyhojtású egyén...

— Már aztán hogyne látnám, — válaszul egész indignációval ő, — de bizony csak látom!... Ni hogy nevet a szeme,

mint örül a lelkem, hogy itt van köztünk. A gyomai néhány röpké percig terjedő időzése alatt is meggyőződhetett ő felsége, hogy a népszerűtete a királyi trón legbiztosabb támasza... hogy szent István apostoli koronájával felavatott királyá iránt ragaszkodó a magyar...! s hogyha a legelső magyar ember a király: bizonyosnál bizonyosabb, az, hogy érte minden honfi karja készen áll! Épen azért kértem a népek Istenét, midőn ő felsége tovább utazott, hogy:

Áldd meg országunkat, mi magyar hazánkat Vezéreljed jóra a mi királyunkat!
„A gyomai vasúti állomás főnöke, és a Wodjéner-uradalmi műkertész hazafiságának s ő felsége a király iránti lojalitásuknak kitünő jelét bizonyíták be az állomási főépület izléses földszítése által... Az örvendő közönség osztatlan elismerése üdvözlé vala őket.

Idősb bús Magyar.

— **Jegyzéke** a b. gyulai kir. törvényszéknek 1874. évi október hó 5-ik és következő napjain felveendő polgári ügyeknek.

Előadó Dobosffy tiszki bíró.

Feuersdorf Fanni felperesnek férjezett Weisz Zsigmond alperes elleni való pere.

Ujdonságok.

— **Kéretnek** eddigi t. cz. előfizetőink előfizetéseiknek mielőbbi megújítására, hogy a szétküldésben fennakadás ne történjék.

△ **Felhívás** Gyulaváros t. polgáraihoz. Ha a fedhetlen becsületesség, példás erkölcsi viselet és szorgalmas igyekezetben elaggott férfiak iránt is, a magasabb fokú tiszteletnek érzelmével viseltetünk; akkor keblünk ezen nemes indulatát mindenestre méltóbban megérdemli az, aki egész életét a közjó érdekében töltötte el, nem keresve jövedelmező állást, nem hajászva hírt és nevet, hanem megelégedve egyszerű tisztével, szerény jövedelmével. — Egy nemzedék halt ki, s a gyermekből is agg lett, mióta Nagy-Gergely Péter, a gyulai r. kath. elemi iskola második osztályának tanítója, e nemes tisztét viseli, és aki 50 évvel ezelőtt miniket tanított és vezetett, az lankadatlan szorgalommal most már gyermekeink s talán az unokák szívébe ülteti a vallás, az erkölcs, s a tudománynak első virágait. Felséges királyunk legmagasb kegyével s ezüst koronás érdemkereszttel tüntette ki az 50 éves tanítót. — most rajtunk a sor t. polgártársaim, hogy lerovjuk mi is a kegyelet, a hála és az elismerés adóját azon férfiu iránt, ki e szép érzelmeket a szülők után — először oltá szíveinkbe. Örökítsük meg emlékét Nagy-Gergely Péter kedves tanítónknak, s ez okból fényképeztesük le őt, hogy minden házbán, minden családban meg legyen arcképe; es ha majdan nem lesz is többé közöttünk, rá gondolván, rámutatva, áldhassuk emlékezetét. — Azért egész tisztelettel felkérem kedves polgártársaimat, adakozzék e czéla mindenki tehetsége szerint, bármily keveset; — a fennmaradó összeggel pedig ajándékozunk meg őt, ki egész életét a mi és gyermekeink szellemi és erkölcsi javára tölté el. — Kelt Gyulán, 1874. október 1-én. Reindhardt József.

△ **Felséges királyunknak** ma névnapja levén, az a szokott ünnepélyességgel fog a r. cath. nagytemplomban reggeli 9 órakor hálaisten tisztelettel megünnepeltetni.

△ **A békésmegyei** okszerű méhészegeteknek kiállítása mához egyhétre, vagyis október 11-én leend, Gyulán, a megyeháza kertjében. Felhívjuk a kiállítani szándékozókat, a tárgyak mielőbbi beküldésére; a közönséget pedig az érdekes kiállítás meg szemlélésére.

△ **Érdekes lelet.** Az elmúlt héten az árvaleányház-építésnél egy sirboltra akadtak,

melyben koporsókat leltek, már teljesen a enyészetnek indulva. Egy koporsóban egy női hulla volt, legalább annak lehetete felismerni, mivel lábain, aranyzott varrásu fehér selyem cipők valának. Tudományos szempontból azonban ez nem valami érdekes, mivel — mint Mogyoróssy bátyánk mondja — a nem oly rég mult időben, azon helyen köztemető volt, az akkor ott fenn állott oláh templom körül.

△ **Ugyancsak** az elmúlt héten egy sebesen vágató kocsii eltaposott a templom körül egy szegény asszonyt, ki tetemesen megsérült.

△ **Megeyi muzeumunknak** Kovács Pál orosházi kir. jbir. joggyakornok egy igen érdekes nemzeti kincsét ajándékozott, és ez azon főoll, melylyel az 1848-9. évi nevezetes törvények leirattak. Ő akkor Ghy-czy Kálmán nádori ítélőmester mellett, mint kir. táblai jegyző dolgozott, és így lón alkalmá a törvényeket leírni, s a nevezetes tollat mind ez ideig megőrizni.

△ **A nagy-utczát** minden szombaton estén szokták seperni a megeyi rabok, és ez nagyon helyesen és jól van így. De még helyesebb lenne, ha seprés előtt fel is locsolnák, mert oly óriási por mellett, mint aminő jelen leg is az utczákat fedi, az egész dologban csak annyi a köszönet, hogy a közellevő házakat — tulajdonosuk nem nagy öröme — az egész utcazóra pora belepi, s aztán napokig szellőztethetnek és porolhatnak utána.

— **Furesa házasság.** Nagyváradon a napokban egy 62 éves ember elvett egy 19 éves özvegyet; de e házasságban nem a pár életkorának nagy különbsége a különös, hanem az, hogy az özvegy elhalt férje a mostani vőlegénynek a fia volt és így az öreg saját menyét vette el.

△ **Rác Janesi zenekarának** kitünő játékát úgy látszik jobban tudja méltányolni a vidék, mint önmagunk. Legalább ezt bizonyítja az, hogy a szalontai honvédszázól szentelőre őket hívták meg, pedig a váradi cigányok is vágytak volna rá. Mi meg itthon inkább elhallgatjuk a rosszabbikat. Pedig előbb-utóbb is az lesz a vége, hogy a gyengébbnek bukni kell; különben a példabeszéd is azt mondja, hogy „két dudás nem fér meg egy csárdában.“

△ **Nász és gyász.** Popp Alajos derék polgártársunk csak a napokban hozta haza N.-Váradról menyasszonyát, Kaazler Olga urnót, — és most a családi örömben gyász vegyült, mert édes atyja Popp József, városunknak egyik munkás és példányszerű becsületes polgára, életének 74-ik évében végelgyengülésben elhalálozott. Az élőknek adjon vigaszt, az elhunytak pedig örök nyugalmat az ég Istene.

— **Uj ügyvéd,** Jancsovic Emil a kir. törvényszék volt jegyzője e hó elején ügyvédi irodáját megnyitotta. Kik Jancsovic urat a magán életben ismerik, általános elismeréssel szólnak tehetsége, és szorgalmáról, s most midőn a nyilvános pályára lép, nincs okunk kétkedni hogy e tulajdonok változónak, mert épen ezek alapítják meg az ügyvéd nevet. Egyes bajos emberek bizonyára jó helyen kopogtatnak, ha e fiatal kezdőt keresik fel.

— **A közjegyzőségről** szóló törvényjavaslat talán a jövő év első napján, vagy legalább is első hónapjaiban életbe lép, megegyében a törvényszék összesen hat közjegyzőt hozott javaslatba a miniszteriumnál, kik a járárok székhelyein fognak lakni.

Az orgona koncertről készülnek most városunkban mindenütt, s képzeljük, a jelen volt vidékiek is. Erről ugyan más helyen szözlünk már, azonban nem mulaszthatjuk el, hogy Göndöcs Benedek apát urnak elismerésünkkel ne adózzunk, neki köszönhetjük az élvezetes estét, melyen oly nagy közönség jelent meg részt venni az élvezetben s a kegyeletet czél elősegíteni, de nem csak ebben látjuk mi e hangverseny sikerét, hanem, mi fő, első lépés volt ez arra, hogy városunk a megeyi társadalom központja, lüktető ütéré legyen, s ha már az első lépés ennyire sikerült, a többiek biztos reményt nyújtanak a czél elérésére.

— **Kinevezés.** A gyulai kir. törvényszék elnöke Tar György városi árvaszéki

szolgát a kir. törvényszékhez szolgálóddé nevezte ki.

Szarvasi ujdonságok.

○ **Városunk tánczkedvelő ifjusága** a mult vasárnap átrándult Szentandrásra, hogy az ottani izraelita ifjuság által a „Petőfiház“ javára rendezett tánczvizgalomban részt vehessen. Mint halljuk a tánczmulatság igen kedélyes s fesztelen vala, mely a fentebb érintett czéla 20 frt 10 krt. jövedelmezett.

○ **Nagy a panasz** községünkben a mészárosokra, hogy a még mindég 24 krért mért hus oly rosz, hogy az majd nem ehetetlen. Miért is felhívjuk községünk érdemes előljáróit, miszerint ha másként nem, legalább lapok útján szerezzon tudomást a mészárszék árendások elleni számtalan panaszokról. Mert miután a husnak a község előljárósága utáni árlejtése megszünttetett, s annak árát bérlo urak saját kényök kedvök szerint szabják meg, elváránk, hogy friss, kővér s egészben kiadott font húst kapjunk. Mind ez azonban másként van, mert a tulságosan sovány marhahúst nem egyszer mérik elerjedt állapotban, mert ők egy fontba 32 lat helyett adnak 25—26 latot, s ha csolédeink ezért szót emelnek, még a legdurvább, a legsértőbb módon csiúttatnak el. — Miért is nem volna felesleges, ha előljáróink olykor olykor szemlét tartanának a mészárszékek felett, s komolyan megintének az illetőket, miszerint szigoru büntetés terhe alatt az egész font húst szolgáltatassák ki.

○ **Frankó László,** járásbírósi irnok a jogi tanfolyam bevégezése végett Eperjesre távozván, lemondását beadta.

Előfizetési felhívás

„BÉKÉS“

1874. utolsó negyedére. (sept.—dec.)

Előfizetési ár 1 frt osztrák érték, melyet postai utalvánnyal kérünk bekiüldeni.

Gyulán, szept. hó 1874.

A kiadó-hivatal.

Tanév megnyitás.

Gyula város iskola széke részéről közzététetik, miszerint a gymnasiális iránymal egybekötött községi polgári iskola az 1874^{1/2}-ik tanévre az I-ső osztállyal megnyitandó lévén, a tanév f. év október 15-én veendi kezdetét, a beiratások pedig a polgári iskola helyiségében (Kulcs utsza 1039. h. sz. ugynevezett „Kulcs“ épületben) f. év október 7—14-ig fognak megtörténi; közzététetik továbbá, miszerint a beiratáskor a vidékiek által 5 frt évi tandíjj fizetendő; a helybeliek azonban tandíjmentesek.

Az iskolaszék elnöksége.

Gazdaszat, ipar, kereskedelem

A philadelphiai világkiállítás

bizottsága egy általános szabályzatot dolgozott ki és állapított meg a külföldi kiállítók számára. A szabályzatot kivonatilag következőkben adjuk:

1. A kiállítás a Fairmount-Parkban

Philadelphia városában 1876. ápril 19-én nyílik meg.

2. Minden kormány felhivatik, hogy a kiállításra bizottságokat nevezzen ki s azok kinevezését 1875. jan. 1-ig jelentse be a főigazgatónál.

3. A tér iránti alkudozások és kérvények a kiállító által saját bizottságánál terjesztendők elő; 1875. február 1-ig a külföldi bizottságok megkapják az épület és helyiségek pontos leírását, melyek a különböző nemzetek számára állítatnak ki.

4. A bizottságok fölkérnek, hogy legkésőbb 1875. május 1-ig jelentsek be főigazgatónál, hogy kívának e több tért, mint mennyi nekik kijelöltetett.

5. 1875. decz. 1-ig elvárja a főigazgatóság, hogy a bizottságok küldjenek be jelentéseket és terveket a nekik a kijelölt helyiségek miként való felhasználásáról, hogy beküldjék a kiállítók neveit és mindazon jelentéseket, melyek a főkatalogus szerkesztésére szükségeltetnek.

6. A világiállításra szánt minden termények megvizsgálás nélkül a vámhivatalnokok felügyelete alatt Boston, Newyork, Baltimore, Portland, Port Huron, Uj-Orleans, vagy San-Francisco kikötőin át egyenesen a világiállítás palotába szállítatnak és a világiállítás bezárta után ismét azon kikötők-

be szállítatnak, hová kiállítók rendelik. Az áruk után, melyek nem az egyesült államokban fogyasztatnak el, vám nem vétetik. Szállítás, átvétel, kirakás és felállítás a kiállítók költségén eszközöltetik.

7. A nehéz kiállítási tárgyak kiállítása, melyek szilárd talajt igényelnek, oly korán történjék, a mint azt a kiállítási épületek elkészülése csak engedi. A kiállítási tárgyak általános átvétele 1876. jan. 1-jén kezdődik. Mart. 31-ikén túl több tárgy már nem vétetik fel.

8. Minden tér, mely 1876. ápril 1-ig még nincs elfoglalva, a főigazgató által kiosztható.

9. Ha a kiállítási tárgyak nem pályázatra küldetnek, ez határozottan kiteendő.

10. Hivatalos katalogus fog közzététetni, angol, német, francia és spanyol nyelven. A külföldi bizottságok külön katalogusokat tehetnek közzé.

11. A kiállítási tárgyak a collectiv kiállítás kizárásával tíz Department of classificationba osztatnak be.

12. A kiállítási hely díjmentes, ugyintén a hajóerők (viz vagy gőz) bizonyos része. A mennyiség a térkiosztás alkalmával adatik tudtára az illetőknek és határozatlik meg; ha a kiállítók több ily mozgató erő-

re volna szükségök, ezt kellő díj mellett megkaphatják.

13. Kiállítási ládákra, asztalokra stb. magoknak a kiállítóknak kell gondot fordítani. Különös épületeket a kiállítási palotán belül vagy kívül, csak a főigazgató írásbeli engedélye mellett lehet emelni.

14. A kiállítási tárgyak felügyeletéről a bizottság gondoskodik: mindazáltal nem vállal felelősséget oly károkért, melyeket tűzvész vagy más szerencsétlenség okoz. Mindazáltal gond lesz fordítva arra is, hogy a kiállítók árúikat jutányos módon biztosíthassák. A külföldi bizottságok saját biztosokat is állíthatnak fel.

15. A kiállítók vagy ezek ügynökei tartoznak gondoskodni a kiállítási tárgyak átvétele, kirakása, elhelyezése, valamint berakása és utból eltávolítása iránt. Az ügynökök írásbeli felhatalmazást és hitelesítést tartoznak felmutatni az illető bizottság részéről.

16. Minden kiállítási tárgynak így kell czimezve lenni: „To the Commission for (az illető ország neve) at the International (Exhibition of 1876. Philadelphia U. S. A.“

17. Minden collonak két czimlappal kell birni, mely tartalmazza a kiállító nevét és lakását, a csoportot, melyhez a tárgyak tartoznak, a kiállító által küldött collonok számát.

18. Minden csomagban legyen lajstrom,

mely az abban levő tárgyak felsorolását, följegyzését tartalmazza.

19. Ha az áruk megérkezésénél senki sincs jelen, ki azokat átvegye, raktárba szállítatnak.

20. Nem fogadtatnak el könnyen gyulható és lobbanó tárgyak.

21. Kiállítási tárgyakat semmi esetre sem lehet a kiállítás bezárta előtt eltávolítani.

22. A kiállítási tárgyakról rajzot, vázlatot vagy fényképet venni, csak a kiállító és főigazgató engedélye mellett lehet.

23. A kiállítási tárgyak elhordása, elszállítása 1876. decz. 31-ig véget kell, hogy érjen.

24. Minden kiállító kötelezi magát, hogy e szabályokat meg fogja tartani. A szépművészeti tárgyak kiállítására, a nemzetközi jury tájékoztatására, a jutalmak kiosztására, a tárgyak eladására a kiállítási palotában, valamint má: tárgyakra vonatkozólag, melyek itt fel nem soroltattak, speciális szabályok fognak alkotatni.

25. A kiállításra vonatkozó minden közlemény e czim alatt küldendő; „The Director General-International Exhibition, Philadelphia, Pa. United States of America.“

Kiadó-tulajdonos és felelős szerkesztő:
Dobay János.

HIRDETÉSEK.

Anatherin szájviz

dr. POPP J. G. es. k. udv. fogorvostól Bécsben, Stadt, Bognergasse 2 sz.
1 forint 40 krajczáros palackokban, legjelesebb szer csúszos fogtájás, a foghús gyúladása, daganata és kibeszése ellen; feloldja a meglévő fogkövet s gátolja annak újraalakulását, megerősíti a mozgó fogakat a foghús megszilárdítása által; s midőn a fogakat és foghúst minden ártalmas anyagtól megtisztítja, a szájnak kellemes frisséget kölcsönöz, eltávolítja a száj rossz buzeit csak rövid idei használat után is.

Anatherin fogpép

dr. POPP J. G. es. kir. udv. fogorvostól Bécsben.
E készítmény megőrzi a lehellet frisséget és tisztaságát, azon kívül arra is szolgál, hogy a fogaknak vakító fehérséget kölcsönözzön, azok romlását gátolja s a foghúst megerősítse.

Dr. POPP J. G.

Növény-fogpora.

Anyyra tisztítja a fogakat, hogy naponkénti használata által nemcsak az anyyra kellemetlen borkó távolíttatik el, hanem a fogak glazurja és fehérsége is mindinkább gyarapodik. — Egy doboz ára 63 kr. o. e.

Raktárak:

Gyulán: Orley István és Winkler Ferencz gyógyszerészeknél.
Békésen: Benedikty József gyógyszerésznél.
Csabán: Varságh Béla
Simándon: Csiky M.
Sarkadon: Trajánovics Ágoston gyógyszerésznél.
Orosházán: Medveczky K. gyógyszerésznél.
Pankotán: Tanti C.
Mező-Berényben: Nareisz János gyógyszerésznél.
Gyulán: Szmétán Fülöp fűszerkereskedésében.

82) 12—26

Gépezerna, olaj és varrógép-készlet kapható.

Mindenféle valódi amerikai varrógépek, u. m.

Wheler és Wilson,
Howe, — Singer,
Little Wanzer,
Vileox és Gibbs

gyári áron, 5 évi jótállás, mérsékelt részletfizetés és díjmentes oktatás mellett kapható; ugyszinté vidéki megrendelések gyorsan és pontosan teljesíttetnek

Kálmán Zsigmond férfi-ruha raktárában Gyulán.

Javításokat elvállal Strusch György úr.

Marha-teleltetés.

Méltóságos gróf Wenckheim Károly ur csorvási gazdaságában 1—200 db. szarvasmarha! vagy annak megfelelő számú birka teleltetésre (őszi-tavaszi szalma és polyva) felvállaltatik. Bővebben értekezhetni az ott levő tisztuél.

129) 1—3

Árlejtési hirdetmény!

A b. gyulai kir. tszék és az annak területén szervezett kir. jbiróságok irodai szükségletének, u. m. az írórajz, boiték, és csomagoló papírok tollak és tollnyelek — min dennemü írónok, — tinták, — spanyol viasz és ostyafestékek, — spárga és kötök, — gyertya és egyéb világító anyagok beszerzésére ezennel árlejtést hirdetek, és az árlejtésnek helyéül a tszék. nagy tanácstermét, az árlejtés határidejéül pedig f. év október hó 19-ik napjának d. u. 3 óráját tűzöm ki, s felhivom mindazokat, kik a fentebb elősorolt tárgyak szállítására vállalkozni kívánnak, hogy a fentebb kitett helyen és időben jelenjenek meg; megjegyezni kívánván, miszerint a szállítandó tárgyak mintái és a szerződési feltételek Gyulai Imre kir. tszéki irodaigazgató urnál bármikor megtekinthetők.

B. Gyulán 1874. szeptember 23.

Novák Kamill.

elnök.

127) 2—3

Haszonbérleti hirdetmény.

Aradmegyében egy 1700 holdból, és pedig 600 hold szántó és kaszáló, 30 hold szilvás, a többi része erdő és legelőből, továbbá 1 korcsmából, és jókarbani gazdasági épületekből álló birtok f. évi october hó 1-től 6 évre 3600 frt évi bérlet mellett kiadandó; illetőleg örök áron is igen kedvező feltételek mellett eladó. A birtoknak legelőből és korcsmáltatási jogból 2000 frt évi tiszta jövedelme van. Bérleti, vagy venni szándékozók sziveskedjenek közelebbi felvitás végett Boros Sándor ügyvédhez Aradon magyar-utca 2. sz. a. fordulni.

110) 5—6

Ház-eladás.

Alólirottának a németvárosi templom-téren jó karban levő háza 1091. szám alatt 3 szoba, konyha, kamara, pineze és faszínnel szabadkézből eladó.

Értekezhetni a tulajdonossal —

Moldt Pállal
Gyulán.

131) 1—3

Bak Salamon fakereskedésében

egy arra alkalmas 1—2

tanuló

elhelyezést talál. Az ajánlatokat kéri minél előbb fentebbi.

BAK SALAMON és FIAI

divatkereskedésük ajánl

1 kész férfi öltönyt,
divatos kelméből
24 forintért

133) 1—3